

STATSMINISTERENS KONTOR

Informasjonssekretær Øivind Østang - Tlf.: (02) 11 90 18/11 90 11, privat (02) 22 28 01

SPERREFRIST 12.11.86 kl. 19.00

DATO 12.11.86

REGJERINGEN UTREDER NYE

FORMER FOR UMLEIEBOLIGER

-Regjeringen har satt igang en utredning for å finne nye former for utleieboliger. Det sa statsminister Gro Harlem Brundtland i et foredrag på Manglerud i Oslo onsdag kveld. Bakgrunnen for Kommunal- og Arbeidsdepartementets utredning er at det i de store byene, og særlig i Oslo, har vært en sterk nedgang i antallet utleieleiligheter, som følge av overgang til selveierleiligheter og som følge av byfornyelse.

Statsministeren sa at Regjeringen tar sikte på en eller annen form for gårdselskaper på ikke-kommersiell basis.

Her følger et utdrag av statsministerens foredrag:

"Innenfor boligpolitikken står vi i årene framover

foran store utfordringer. Det er et faktum at antallet igangsatte boliger falt fra 37.000 i 1982 til 26.900 i 1985. Problemene er særlig påtrengende i de større byene, hvor den altfor store investeringsaktiviteten i forretnings- og næringslokaler har ført til sterk mangel på arbeidskraft og sterkt stigende priser i bygg- og anleggssektoren. Dette har bidratt til høye priser på nye boliger.

I Arbeiderpartiets program er konkrete mål for boligpolitikken trukket opp. Selv om det på grunn av trange økonomiske rammer vil bli vanskelig å oppfylle alle de mål som er satt i programmet i løpet av de nærmeste år, vil de politiske målformuleringer fortsatt være rettesnor for Regjeringens politikk.

Husbanken skal fortsatt spille en dominerende rolle i boligfinansieringen, og vi håper etterhvert å få til en sterkere utbygging av nye boliger. Regjeringen er også innstilt på å bygge ut nye typer av låne- og støtteordninger. Vi tenker her særlig på to låneformer: etableringslån og utbedringslån, og på bostøtten og direkte tilskudd til etablering.

Etterhvert vil det bli nødvendig å legge større vekt på spesielle boligtiltak som kan skape et variert boligtilbud for alle grupper, unge og eldre, enslige og familier, funksjonshemmede og andre. Dette er ikke bare spørsmål om penger, men også om planlegging og politisk vilje til å løse boligproblemene for de som er mest vanskeligstilt. Det arbeides i Kommunaldepartementet med en generell gjennomgang av de ulike låne- og tilskuddsformer i Husbanken.

Det har i hele etterkrigstiden vært et mål for Arbeiderpartiet at alle skal ha mulighet for å eie sin egen bolig, alene eller i samvirke med andre. Dette er fortsatt Regjeringens politikk, men mye tyder på at det også vil være behov for utleieboliger til yngre mennesker og andre som ikke ønsker å binde seg til et bestemt eierforhold i en periode.

I de større byene, og særlig i Oslo, har det vært en sterk nedgang i antall utleieleiligheter, både som en følge av overgang til selveierleiligheter og som følge av byfornyelsen. Kommunaldepartementet har derfor satt i gang et utredningsarbeide som tar sikte på å finne nye former for utleieboliger. Her utredes både de juridiske og økonomiske sidene. Det er klart at Regjeringen ikke tar sikte på å introdusere det tidligere gårdeiersystemet på nytt. Vi må søke etter en eller annen form for gårdselskaper som kan arbeide på ikke-kommersiell basis. Det kan være aktuelt å etablere et slags kooperativt system for utleieboliger der leieboerne har medbestemmelsesrett, og der de skattemessig blir likebehandlet med boliger i kooperasjonen.

Disse planene er et eksempel på at man også i boligpolitikken må tenke i nye baner for å kunne løse spesielle boligsøkeres behov. Vi må legge til grunn at det ikke i enhver situasjon passer for alle boligsøkere å gjøre en stor investering som gir dem forpliktelser på lang sikt.

Kommunene står overfor en rekke utviklingsoppgaver i eldreomsorgen. Over statsbudsjettet for 1987 har vi foreslått egne midler til å stimulere forsøk, omorganisering og iverksetting av nye tiltak. I tiden framover vil vi gi høy prioritet til ordninger som fører til en desentralisering av hjemmebasert omsorg og utvikling av ulike døgnservice-tiltak og alternative bo- og omsorgsformer. Vi har allerede

invitert landets fylkesmenn til å ta initiativ til tverrfaglig utdanningsprogrammer for de som jobber i eldreomsorgen. Og vi har lovet tilskudd til slike tiltak.

Vi planlegger også et forsøk med såkalte modellkommuner innenfor eldreomsorgen. Vi tar sikte på å velge ut 3-4 kommuner som er interessert i å bygge opp en helhetlig eldreomsorg i tråd med de intensjoner som er skissert fra regjeringens side. Det vil være et hovedformål med disse forsøkene å få prøvet ut hvordan vi kan klare å dekke behovet for omsorg og pleie ved hjemmebasert service innenfor økonomiske rammer som kommunene selv kan make etter prosjektets avslutning.

Tanken er da at disse forsøkene skal virke som idéspredere som kan gi impulser til nye organisasjonsformer i eldreomsorgen som både gir bedre tilbud til de eldre og som er mere tilfredsstillende for de mange trofaste slitere som gjør en kjempeinnsats på dette området. En forutsetning for at kommunene kan gjøre slike forsøk og skape mere varierte tilbud er naturligvis at de statlige låneordninger tilpasses det voksende ønske om å bygge mer differensierte løsninger enn det som hittil har vært mulig.

Når vi snakker om eldreomsorg er det ellers alltid en fare for at vi kommer til å skjære alle over en kam. Det er klart at vi i framtida vil få flere eldre som trenger ganske omfattende pleie, men samtidig får vi også et stort antall mennesker med rike erfaringer fra et langt liv som har både helse og pågangsmot etter oppnådd pensjonsalder og som enda har mye å gi nærmiljøet og i storsamfunnet. De har sin selvsagte rett og plikt til å delta på alle områder og å ta ansvar og å påvirke utviklingen. Vi vil oppleve at de eldre i stigende grad vil kreve å få lage en tilværelse ut fra egne premisser. Disse mange aktive og spreke eldre er også en ressurs når vi snakker om eldreomsorg. Det er ikke nok at politikere og fagfolk utformer eldreomsorgen og eldrepolitikken. De eldre selv må være aktive deltakere.

Vi har altså uløste oppgaver i eldreomsorgen. I den andre enden av aldersskalaen, blant barn og ungdom, har vi kanskje særlig i de større byene også kunnet observere en utvikling som gir grunn til uro. Sammen med en sterk vekst både i inntekter og sysselsetting osv. i de større byene har vi sett økende bekymring for det som er medaljens

bakside. Antallet barnevernsaker, barn under barnevern-tiltak, rusmiddelbruk og kriminalitet blant barn og ungdom øker og ligger langt høyere i de større byene og særlig Oslo enn resten av landet.

Det er mange årsaker til denne utviklingen. Men generelt gjelder det at småbarnsfamiliene har en presset situasjon både når det gjelder tid til omsorg, og når det gjelder inntekter. Dette gjelder særlig den stadig voksende gruppen av familier med én forsørger. Dette stiller utfordringer til en politikk som bedrer barns oppvekstvilkår. Regjeringen tar et viktig skritt til å forbedre situasjonen ved at vi igjen øker utbyggingstakten for barnehager, forlenger svangerskapspermisjonen, og øker barnetrygden. Dette er generelle tiltak som vi tror vil virke.

Likevel synes det klart at det er nødvendig med stadig utvikling av spesiell omsorgs- og hjelpetiltak som kommer de barn og foreldre i møte som har det vanskeligst. For å mestre disse problemene er det nødvendig med et forsknings- og utviklingsarbeid. Opprettelsen av barnevernets utviklings-senter er et viktig ledd i dette arbeidet. Samtidig arbeider Sosialdepartementet med sikte på å lage et forskningsprogram i samarbeid med Forbruker- og administrasjonsdepartementet.

Det er mange trekk i tiden som viser at barnevernet til tross for økt materiell velferd, står overfor stadig større utfordringer. For å styrke barnevernet i Norge er det laget en handlingsplan for barne- og ungdomsvernet.

Handlingsplanen innebærer økte bevilgninger over statsbudsjettet i en 4-årsperiode. For inneværende år er det bevilget 34 mill.kr. og Regjeringen har for 1987 foreslått å bruke 43 mill.kr. til gjennomføring av handlingsplanen. Det kan være grunn til å fremheve særlig fire punkter i handlingsplanen: 1) Det vil fortrinnsvis i de større kommunene bli opprettet egne kommunale stillinger med ansvar for sosialkontorets barnevernsaker. 2) Det vil skje en styrking av kompetanse- og samarbeidsrutiner mellom fagfolk som jobber med barnevern. 3) Planen inneholder forslag om en omfattende informasjonskampanje mot barnemishandling og omsorgssvikt. 4) Det vil bli forsterket oppbygging av tiltakskjeder som omfatter barne- og ungdomsarbeid etablering av rusfrie miljøtiltak for ungdom o.l.

som alt i alt vil åpne nye muligheter.

En tiltakskjede betyr at vi satser på helhetlig planlegging. Med dette ønsker vi å få sammenheng mellom tiltakene, slik at alle nivåene blir gjort ansvarlige. Vårt mål er å få fram tilbud til alle.